

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

نام درس: آمار حیاتی

تعداد واحد : ۱/۵ واحد تئوری ۰/۵ واحد عملی

رده دانشجویی: دانشجویان ترم پنجم کارشناسی مامایی

مدرس: شیرین شیرین جانی

پیش نیاز: اپیدمیولوژی

شرح درس:

فراگیران در این واحد درسی علاوه بر آشنایی با اصول و فرایند پژوهش و کاربرد آن در طراحی پروژه های پژوهشی، با چگونگی تجزیه و تحلیل آماری داده ها و انتشار نتایج تحقیقات و به کارگیری آن در حیطه های مختلف مامایی آشنا می شوند.

هدف کلی:

- ۱) آشنایی با اصول و چگونگی فرایند تحقیق
- ۲) آشنایی با روش های متداول تحقیق در علوم پزشکی
- ۳) آشنایی با آمار ، اهمیت و کاربرد آن در تحقیقات علوم پزشکی
- ۴) توانایی در انجام تحقیقات

اهداف ویژه عینی:

از دانشجو انتظار می رود در پایان این دوره:

- ۱) روش علمی پژوهش را توضیح دهد.
- ۲) اهمیت پژوهش در سیستم بهداشتی-درمانی را توضیح دهد.
- ۳) انواع روش های تحقیق کمی را توضیح دهد.
- ۴) مسائل حیطة های تخصصی و حرفه ای را تعیین نماید.
- ۵) روش های دستیابی به اطلاعات لازم را توضیح دهد.
- ۶) انواع متغیرها را شرح دهد.
- ۷) با توجه به نوع پژوهش اهداف، فرضیه ها و سئوالات پژوهش را تدوین نماید.
- ۸) روش ها و ابزار جمع آوری اطلاعات را توضیح دهد.
- ۹) جامعه، نمونه و محیط پژوهش را توضیح دهد.
- ۱۰) روش های نمونه گیری را شرح دهد.
- ۱۱) مقیاس های اندازه گیری را شرح دهد.
- ۱۲) روش های آمار توصیفی را شرح دهد.
- ۱۳) روش های آمار استنباطی را شرح دهد.
- ۱۴) تجزیه و تحلیل آماری داده ها را در انواع پژوهش های کمی تعیین نماید.
- ۱۵) با استفاده از نرم افزار SPSS برخی تجزیه و تحلیل آماری داده ها را انجام دهد.
- ۱۶) مسائل اخلاقی در انجام طرح های تحقیقاتی را بیان نماید.
- ۱۷) چگونگی ارائه نتایج و یافته های تحقیقی را شرح دهد.

روش آموزش:

در این واحد درسی علاوه بر استفاده از روش سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ و بحث گروهی، از کارگاه های آموزشی برای تدوین پروپوزال و تجزیه و تحلیل آماری داده ها استفاده خواهد شد. هم چنین به منظور درک عمیق تر و یادگیری بهتر ، طرح های پژوهشی تدوین شده توسط دانشجویان در جلسات تعیین شده ارائه گردیده و مورد بحث و تبادل نظر قرار خواهد گرفت.

وسایل کمک آموزشی:

این واحد درسی با استفاده از وایت بورد، کامپیوتر و ویدئو پروژکتور ارائه خواهد شد. همچنین در صورت لزوم از اورهد و سایر وسایل کمک آموزشی در دسترس استفاده خواهد گردید.

تکالیف دانشجویان:

- (۱) حضور منظم در کلاس درس
- (۲) شرکت فعال در بحث های گروهی
- (۳) تجزیه و تحلیل آماری داده های فرضی با استفاده از نرم افزار SPSS
- (۴) ارائه پروپوزال پژوهشی منتخب توسط فراگیران

نحوه ارزشیابی:

- شرکت فعال در بحث ها و فعالیت های گروهی ۵٪ ۱ نمره
- تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS ۵٪ ۱ نمره
- ارائه پروپوزال* ۲۵٪ ۵ نمره
- امتحان میان ترم ۱۰٪ ۲ نمره
- امتحان پایان ترم ۵۵٪ ۱۱ نمره

* به منظور تهیه و تدوین پروپوزال، دانشجویان باید با توجه به تقویم کلاسی و در طول ترم تحصیلی پروپوزال خود را مرحله به مرحله آماده نموده و ارائه نمایند.

تقویم کلاسی روش تحقیق و آمار در مامایی

جلسه	عنوان
اول	معرفی درس و تکالیف، منابع و رفرنس، تاریخچه، اهمیت و تعاریف پژوهش، انواع تحقیق و مراحل فرایند پژوهش
دوم	روش های مطالعه توصیفی و مطالعه هم گروهی
سوم	مورد-شاهدی و مداخله ای
چهارم	انتخاب مسئله تحقیق، چگونگی تدوین عنوان، تنظیم اهداف، فرضیات و سئوالات پژوهش، انواع متغیرها
پنجم	مروری بر مطالعات و بیان مسئله
ششم	گزارش اول طرح های پیشنهادی دانشجویان(عنوان، اهداف، فرضیات و سئوالات پژوهش، متغیرها)
هفتم	جامعه و محیط پژوهش، انواع روش های نمونه گیری و محاسبه حجم نمونه
هشتم	گزارش دوم طرح های پیشنهادی دانشجویان (مروری بر مطالعات و بیان مسئله)
نهم	روش ها و ابزار جمع آوری داده ها، روایی و پایایی ابزار جمع آوری داده ها

گزارش سوم طرح پیشنهادی دانشجویان (تعیین حجم نمونه، تهیه ابزار جمع آوری داده ها)	دهم
آزمون میان ترم، جلسه پرسش و پاسخ، چگونگی تکمیل جدول گانت و جداول بودجه	یازدهم
آمار و کاربرد آن، انواع خطاها، مقیاس های اندازه گیری، توزیع فراوانی، نمودارها	دوازدهم
کارگاه SPSS (نحوه تشکیل فایل داده ها، گروه بندی متغیرها)	سیزدهم
شاخص های مرکزی و پراکنندگی	چهاردهم
کارگاه SPSS (توصیف داده ها، محاسبه شاخص های آماری)	پانزدهم
توزیع نرمال، برآورد نقطه ای و برآورد فاصله ای، همبستگی	شانزدهم
کارگاه SPSS (رسم انواع نمودارها ی متداول)	هفدهم
آزمون فرضیه	هیجدهم
کارگاه SPSS (انجام برخی آزمون ها آماری)	نوزدهم
کارگاه SPSS (انجام برخی آزمون ها آماری)	بیستم
مسائل اخلاقی و انسانی در تحقیق، گزارش نتایج تحقیقات	بیست و یکم

منابع:

- ۱) ملک افصلی حسین، مجدزاده سید رضا، فتوحی اکبر، توکلی سامان. روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی. تهران. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی تهران.
- ۲) حیدری شیوا، سالمی صدیقه و همکاران. تحقیق در پرستاری و پیراپزشکی. تهران. انتشارات نظام پرستاری
- ۳) باربارا هازارد مونرو. روش های اماری در پژوهش مراقبت های بهداشتی. ترجمه: انوشیروان کاظم نژاد و محمد رضا حیدری. تهران انتشارات نشر جامعه نگر
- ۴) پولیت- بک- هانگلر. اصول تحقیق پرستاری. ترجمه: دهقان نیری ناهید و اسدی نوقابی احمد علی. تهران. انتشارات اندیشه رفیع.
- ۵) عابد سعیدی ژیلا و امیر علی اکبری صدیقه. روش تحقیق در علوم پزشکی و بهداشت. تهران. انتشارات سالمی.
- ۶) صانعی سید حسن. آمار حیاتی کاربردی. تهران. انتشارات اندیشمند.
- ۷) روزنر، برنارد. اصول آمار زیستی. ترجمه: حقانی حمید و جمشیدی روح انگیز. تهران. گواهان.

- 8) Burns N, Grove SK. Nursing Research. 4th edition. W.B Saunders Co.
- 9) Boswell C, Cannon S. Nursing Research. Jones and Bartlett Publishers.
- 10) Electronic Journals in website of Zanjan University of Medical Sciences